

Om et andet Spørgsmaal har der været Uenighed i Kommissionen. Et Mindretal, deriblandt Repræsentanter for det radikale Venstre, foreslaar tvungen Voldgift, det vil sige, det er nu ikke en absolut Gennemførelse deraf, men det skal jeg komme nærmere ind paa, naar Sagen kommer til første Behandling. Det er et Forslag om, at Forligsinstitutionen eller Statsministeren under visse Forhold kan foreslaa en faglig Konflikt afgjort ved tvungen Voldgift, naar Rigsdagen giver sit Samtykke dertil, men det skal jeg, som sagt, komme nærmere ind paa under den Drøftelse, der vil komme under Sagens første Behandling. Jeg skal her kun sige, til Forklaring af, at jeg ikke fremsætter et saadant Forslag, at naar dette Mindretal i Kommissionen erklærer tvungen Voldgift eller Statsvoldgift for Samfundets Nødværge, saa er jeg enig deri, og det samme er Tilfældet med alle Arbejderrepræsentanterne i Kommissionen, idet de i Slutningen af deres Særbemærkninger erkender, at der kan opstaa en ekstraordinær Situation, hvorunder et ekstraordinært Middel maa anvendes; det maa saa ske paa Regeringens Ansvar, eventuelt sammen med Rigsdagen, og det maa saa være Arbejdernes saavel som alle Vælgeres, hele Offentlighedens Sag i hvert enkelt Tilfælde at afgøre, om Regeringen handler rigtigt under sit parlamentariske Ansvar. Ved den Debat, vi førte i Sommeren 1925, har et Flertal her i Folketinget, hvoriblandt alle Socialdemokraterne, jo ogsaa erkendt, at der kan gives Situationer, hvor et saadant „Samfundets Nødværge“ er berettiget, men netop naar jeg erkender dette, saa mener jeg, at man ikke bør lovgive permanent derom. Saa vil det let faa en helt anden Karakter, saa kan en permanent Lovgivning — og selv om Mindretallet ikke just indstiller denne, saa tenderer det dog i den Retning —, saa kan en saadan permanent Institution, i alt Fald en permanent Lovordning af dette Forhold og om Regler, der skal følges derved, meget let føre til, at vi faar en ny Forligsinstitution, en Overinstitution, saa man fra den ene eller den anden Parts Side under visse Forhold ligesom kan fristes til at skyde det direkte Ansvar fra sig, videre og videre frem med den Mulighed, at man dog i sidste Øjeblik ved Voldgift kunde naa noget mere, end det er lykkedes først ved de faglige Forhandlinger, oprindeligt i en lille snæver Kreds, saa i hele Organisationerne, saa maaske i Centralorganisationen og saa i Forligsinstitutionen; om man ikke alligevel kunde, om jeg saa maa sige „spille i Lotteriet“, om der ikke skulde

være Chancer, som man ikke paa Forhaand vilde give Afkald paa. Det er selvfølgelig en Fare. Dertil kommer mange andre Forhold, som er meget udførligt gennemdrøftet i Kommissionen — og i Bilagens Skildring af Forholdene i andre Lande findes et meget righoldigt og godt Stof til at gennemtænke hele dette Forhold. Her følger jeg ogsaa for saa vidt det store Flertal i Kommissionen, hvortil baade Arbejdere og Arbejdsgiverrepræsentanter i dette Tilfælde hører, nemlig ved ikke at forelægge Forslag om tvungen Voldgift eller Statsvoldgift. Jeg tror ikke, Tiden er moden dertil, jeg tror ikke, vi, saa længe vi har de nuværende Samfundsforhold, paa Samfundets nuværende Stadium, er modne til, hvad der kunde være en rimelig Ordning under helt andre Samfundsforhold.

I § 10 foreslaar jeg, at denne Lov gøres vedvarende. Medens den hidtil kun har været midlertidig, mener jeg, at det nu vil være rigtigt at gennemføre en varig Ordning paa dette Punkt. Nu har efter min Mening Forligsinstitutionen været prøvet saa længe, og den har i det store og hele vundet Tillid og Anerkendelse. Hele Kommissionen, baade Arbejdere og Arbejdsgivere, indstiller, at den fornyes. Jeg vil da mene, det er rimeligt, at vi nu gaar til en permanent Lovgivning paa dette Punkt. Vil man senere fra Regeringens eller Rigsdagens Side tage Spørgsmaalet op om yderligere Ændringer og Udvidelser og saa videre, saa staar det jo Rigsdag og Regering frit for paa et hvilket som helst Tidspunkt.

Hermed skal jeg anbefale *Forslag til Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder* til en velvillig og hurtig Behandling, idet den gældende Lov udløber 1. December. Jeg har ikke kunnet forelægge Sagen før. Jeg har maattet afvente Forhandlingerne mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i den store Kommission, og jeg har maattet foreslaa Loven fornyet to Gange, men nu synes jeg ikke, det vilde være rigtigt, om man paa ny skulde gaa til en midlertidig Fornyelse. Det vilde være meget ønskeligt, om Regering og Rigsdag kunde naa til en Afslutning, saa vi inden 1. December havde en permanent Lov, ikke mindst af Hensyn til, at der til Februar, Marts, April, Maj forestaar nye faglige Forhandlinger. Som Statsministeren udtalte i Gaar, ønsker vi alle, de maa forløbe fredeligt, men ogsaa til det Formaalets Opnaelse vilde det være heldigt, om Lovgivningsmagten kunde samle sig om en Gennemførelse af en permanent Forligsmandslov.